

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 4

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը:

- 1) խա-շիկ, հա-շտակել, ս-րթնել, քարակո-
- 2) պա-սիմատ, դիցու-, վարա-իչ, բազրի-
- 3) կշտա-բել, ա-պաճույճ, ա-բարտակ, ա-փոփել
- 4) լեզ-ն, Նապոլ-ն, ամ-բա, մեդալ-ն

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) հարավ(ամերիկյան), ի(լրումն), վեց(ամյա)
- 2) մեծ(բրիտանական), վեր(հանում), տարեց(տարի)
- 3) գեր(տերություն), քչից(շատից), փոխ(վարչապետ)
- 4) մեկ(մեկու), մաս(մաքուր), գիտա(հետազոտական)

3 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն մեկ բաղադրիչն է գրվում մեծատառով:

- 1) ԼԱԶԱՐՅԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ, ՇԱՄԻՐԱՄԻ ԿԱԽՈՎԻ ԱՅԳԻՆԵՐ, ՉԻՆԱԿԱՆ ՊԱՐԻՍՊ
- 2) ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆ, ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԱԶԳԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ, ԳԱՆԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ
- 3) ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՈՒՄԱ, ԱՏԼԱՆՏՅԱՆ ՕՎԿԻԱՆՈՍ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱՎԱՆԴԱԿ
- 4) ՊԻՐԵՆԵՅԱՆ ԹԵՐԱԿՂԶԻ, ՍՈՒՐԲ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՅԻ, ՆՈՅԻ ՏԱՊԱՆ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված *ե*-ն արտասանվում է:

- 1) աներես, վրաերթ, տասերեք
- 2) համերկրացի, նախերգանք, ինքնաեռ
- 3) հորերբայր, կիսաեփ, ապերախտ
- 4) գետեզր, վերեք, մակերիկամ

5 Ո՞ր շարքում *չկա* բառ, որում *ի*-ն հնչյունափոխվել է *ի*:

- 1) օթյակ, տասնյակ, կղզյակ
- 2) խոյակ, ոսկյա, քառյակ
- 3) նաիրյան, սարյակ, ալյակ
- 4) հարյուրյակ, լուսնյակ, հոգյակ

6 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) երկյուղել, խոժոռվել, զարհուրել, սուկալ
- 2) փոս, վիրապ, խրամատ, վիհ
- 3) բիլ, լուրթ, երկնագույն, մուժ
- 4) պչրել, ծեքծեքել, սեթևեթել, սքողել

7 Ո՞ր տարբերակում է *հրի* բառաձևը մյուսներից տարբեր իմաստ արտահայտում:

- 1) Հրի լեզուները լափեցին երբեմնի հզոր ու հարուստ քաղաքը:
- 2) Եթե հրի չմատնեին քաղաքը, գուցե մեծ ավարի տիրանային:
- 3) Եթե ամբողջ ուժով հրի փակված դուռը, գուցե կարողանա տապալել այն:
- 4) Նա բանտարկված է իր շուրջը տարածվող հրի պատճառով:

8 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ համապատասխանեցված տրված բառերն ու դրանց բացատրությունները նշող տառերն ու թվերը:

ա. թավուտ	1. արևագուրկ, ստվերոտ տեղ
բ. կղմինդր	2. խիտ թփերով ու մացառներով պատված տեղ
գ. ծմակ	3. թրծած աղյուս
դ. սողնակ	4. դուռը փակելու ձող
ե. տավիղ	

- 1) ա-1, գ-2, դ-3, ե-4
- 2) ա-2, բ-1, դ-4, ե-3
- 3) ա-1, բ-3, գ-4, ե-2
- 4) ա-2, բ-3, գ-1, դ-4

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) ցուցանիշ, մակբայ, շաքարեղեգն, շքադուռ
- 2) լաստանավ, հանքատեր, մարդամոտ, լրատու
- 3) սրտատրոփ, ձկնկիթ, ցլամարտ, բքաշունչ
- 4) ասուլիս, արոտավայր, վերնաշերտ, շուրջառ

10 Ո՞ր շարքում *-ե* վերջածանց ունեցող բառ կա:

- 1) աշտե, որկիցե
- 2) ոստրե, երե
- 3) ափսե, շղարշե
- 4) հյուլե, հանրաքվե

11 Ո՞ր նախադասության մեջ անորոշ դերբայ չկա:

- 1) Ջորքը իսկույն բաժանվում է մասերի, որպեսզի ծառուղիներով անցնելու ժամանակ զինվորներն իրար չխանգարեն:
- 2) Գիշերը տուն մտնելիս նա որոշեց անհանգստություն չպատճառել տնեցիներին և կամացուկ գնաց իր սենյակը:
- 3) Պետրոսի գալուց հետո մայրն իրեն լիակատար երջանիկ պիտի զգար:
- 4) Տիկնայք այդ պարահանդեսին երկար էին պատրաստվել, իսկ տղամարդիկ՝ նախապես կարգավորել ամեն ինչ:

12 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն գոյականների համարները, որոնց հոգնակին կազմվում է *-եր* վերջավորությամբ.

1. դրամահատ, 2. ստուգայց, 3. նիզակակիր, 4. լրագիր, 5. ջրաշիթ, 6. աշխատավարձ, 7. պատշար, 8. աստղագետ, 9. ատամնաշար:

- 1) 1, 2, 4, 5, 7, 9
- 2) 1, 3, 5, 6, 8
- 3) 2, 3, 6, 7, 8
- 4) 2, 4, 5, 6, 9

13 Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հողի գործածություն կա:

- 1) Երեխաներս աչքներս չէինք հեռացնում արագիլներից:
- 2) Ավա՛ղ, խավարն ու չարը դժնյա և աշխարհիս գոռ հզորների սուրն ու բռունցքը խորտակեցին քեզ:
- 3) Ողբում եմ դառը վիճակդ տխուր, ո՛վ իմ վիրալից, խոցված հայրենիք:
- 4) Եվ վերքդ պոկի՛ր, տու՛ր ինձ, սիրելի՛ս, գոտեպնդվի՛ր և խրոխտ ու վես կոչնակդ հնչեցրո՛ւ:

14 Ո՞ր նախադասության մեջ բայի խոնարհման սխալ ձև *չկա*:

- 1) Սարի հետևում հանգչել էին վերջին շողերը, երբ մենք շարժվեցինք դեպի վրանները:
- 2) Ծովի մեղմօրոր ալիքները դիպչեցին նրա մերկ սրունքներին, և նա սրբարթաց:
- 3) Թվում էր, թե ուղևորը չափտի հասկանա նրա լեզուն և չափտի պատասխանի տված հարցերին:
- 4) Ալիքները հսկա սառցաբեկորները թոցրեցին դեպի ծովի խորքը:

15 Ո՞ր նախադասության մեջ կապ կա:

- 1) Կնատեր իր տեղը, կկռթներ հոնի կարմիր մահակին:
- 2) Նստում էին մինչև արթնականչը, պատմում անցած օրերից:
- 3) Առավոտ ծեփին նա կանուխ էր վեր կենում:
- 4) Իսկույն ևեթ առաջ է գալիս մի շատ ցավալի պատկեր:

16 Ո՞ր տարբերակում է ընդգծվածը նախադասություն:

- 1) Նա չգիտես ինչ է փնտրում այս կյանքում:
- 2) Ոչ ոք չէր ուզում անցած ճանապարհը վերագնահատել և հետևություններ անել:
- 3) Օհանը գայրացել էր, և քվում էր՝ այլևս չի հանգստանալու:
- 4) Ամեն երեկո՝ աշխատանքից տուն վերադառնալիս, մտնում էր խանութ:

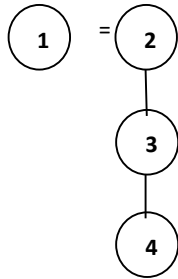
17 Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ *չկա*:

- 1) Կանգնած է վարժապետ Սողոմն՝ մտքերի մեջ խորասուզված:
- 2) Երբ լաց լինելուց հետո փոքր-ինչ հանգստացավ, լուռ դուրս եկավ սենյակից:
- 3) Նա շրջում էր ցնցոտիներով, որոնք հազար տեղից կարկատված էին:
- 4) Հայկական խոհանոցը շատ է դուր գալիս զբոսաշրջիկներին:

18 Ո՞ր նախադասությունն է բարդ համադասական:

- 1) Ու խշշոցը կաքավներին հասավ թե չէ, իսկույն փռռալով իջան արևոտ արտերի վրա:
- 2) Ու նայում եմ ես դեպի ցած, Ուր դաշտերն են մրափում:
- 3) Նրանց սերը ծնվել էր նույնքան աննկատ, ինչպես մի գիշերում բացվում է մուգ մանուշակը:
- 4) Մոնան մանկության առվակի ջրե՞րն էր կարոտել, թե՞ պատահմամբ մոտեցավ հնձանին:

19 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Օրիորդը մի քանի անգամ բարձրացրել էր վարագույրները՝ ժայռերից վերև ելնող ծխի մի սյուն տեսնելու, բայց թվում էր, թե մառախուղը թույլ էր առ թույլ նոր երանգներ է ստանում, որոնց մեջ նրա երևակայությունը վատ նախագուշակումներ նշմարեց:
- 2) Մի՞թե կրոնական որևէ հույզ, հոգածության որևէ նշույլ չկա այդ վերաբերմունքի մեջ, որ շռայլվում է սիրած էակի նկատմամբ, որը դեռ չի կարող այն գնահատել:
- 3) Այդ նշանավոր տարվա հոկտեմբեր ամսվա վերջին Պալե-Ռոյալ մտավ մի երիտասարդ ճիշտ այն թույլին, երբ խաղատները բացվում էին՝ համաձայն այն օրենքի, որ պաշտպանում է անխուսափելի դարձած կիրքը:
- 4) Այդ միջոցին, երբ դուք մտնում եք խաղատում, օրենքը նախ և առաջ ձեզնից խլում է ձեր գլխարկը, որպեսզի դուք հարգալից կեցվածք ընդունեք նրանց առջև, ովքեր խաղի մեջ խլելու են ձեր գումարը:

20 Ո՞ր նախադասության մեջ շարահատության սխալ չկա:

- 1) Հանրահայտ ֆուտբոլի իսպանական ակումբները մեծ գումարներ են ծախսում լավագույն խաղացողներ ձեռք բերելու համար:
- 2) Իմ արձակուրդը Ֆրանսիայի հարավային փոքրիկ քաղաքներից մեկում, կարծում եմ, հրաշալի կանցնի:
- 3) Հանցագործության վայրում գտնվել է հնամաշ տղամարդու վերարկու:
- 4) Աշխարհի գեղասահքի առաջնություններում ռուս մարզիկները միշտ պատշաճ մակարդակով են հանդես եկել:

21 Ո՞ր նախադասության մեջ կենտադրական սխալ կա:

- 1) Նա վերցրեց դաշույնը, որ մի պահ փայլեց կրակի ցուրքերից, ու սկսեց քայլել ափին գուգահեռ:
- 2) Չնայած իշխանի՝ քրտինքի մեջ կորած նժույգը հոգնած էր, իսկ ճանապարհը՝ գառիվեր, այնուամենայնիվ նա անընդհատ շտապեցնում էր խեղճ կենդանուն, որպեսզի ամբողջ հասնի մի քանի վայրկյան առաջ:
- 3) Այդտեղ էր և պալատական բանաստեղծը, որը երգելով Ֆաթիմի հաղթանակներն ու փառահեղ գործերը՝ արժանացել էր նրա ջերմ համակրանքին:
- 4) Ինչ էր ուզում դրանով ասել՝ այդպես էլ չհասկացա:

22 Ո՞ր նախադասությունն է գրաբարով:

- 1) Տե՛ր արքա, ավելի կմեղանչես, երբ գահդ թափուր թողուս, որուն վրա միշտ հառած են Պարսկաստանի արյունոտ աչքերը:
- 2) Երբ կու ծաղկին միտքս ու հոգիս, լեզուս իմ հանց պըտտուղ կու տայ:
- 3) Ո՛հ, իմ սիրտը կտրատվում է՝ Տեսանելով այսպես սեր՝ Դեպի թշվառ մի հայրենիք, Որ ոտնակոխ եղած էր:
- 4) Ապա տայր հրաման Շապուհ արքայ Պարսից բերել շղթայս և արկանել ի պարանոցն Արշակայ:

23 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Անգլիական մի վիճակագրություն ցույց է տալիս,

- 1) թերևս Լոնդոնում գողությունների պատճառը քաղցն է
- 2) Ժան Վալժանը գողություն էր կատարել քաղցի պատճառով
- 3) որ Լոնդոնում հինգ գողությունից չորսի անմիջական պատճառը քաղցն է
- 4) լոնդոնյան գողությունների իրական պատճառը

24 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում դրանց տրամաբանական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Չարմանալ կարելի էր միայն, որ կենդանիները այդ արգելքը հաղթահարեցին և՛ բաց, և՛ փակ աչքերով, այսինքն՝ նրանք մթության մեջ կողմնորոշվեցին ոչ տեսողությամբ:
2. Կատարվեց գիտափորձ. մի մութ սենյակում զանգակներով մետաղալարեր տեղադրվեցին, որոնք մեծ խտությամբ զբաղեցնում էին սենյակի օդային ողջ տարածքը, և թեթև հալումը մետաղալարին առաջացնում էր ուժեղ դողանջ:
3. Մարդկանց երկար ժամանակ զարմացնում էր մթության մեջ չղջիկների կողմնորոշվելու ունակությունը:
4. Հաջորդ փորձն արվեց այլ կերպ. փակեցին նրանց ականջները, և վերջապես լավեց գանգի դողանջ. այսինքն՝ մթության մեջ նրանք «տեսնում էին ականջներով»:

- 1) 3, 2, 1, 4
- 2) 4, 3, 2, 1
- 3) 3, 4, 1, 2
- 4) 4, 1, 2, 3

25 Ո՞ր հերոսի խոսքերն են:

*Մինչ դու գնացեր
Եւ գերկիրս ամենայն ընդ քեզ տարար,
Ես աւերակացս ո՞ւմ թագաւորեմ:*

- 1) Տիգրանի («Տիգրան և Ածղահակ»)
- 2) Հայկի («Հայկ և Բել»)
- 3) Արտավազդի («Արտաշես և Արտավազդ»)
- 4) Արա Գեղեցիկի («Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ»)

26 Պ. Գուրյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Աստղ մ'ալ ես կ'երթամ հավելուլ երկնից,
Աստղերն ի՞նչ են որ, եթե ո՛չ անբիծ
Եվ թշվառ հոգվոց անեծք ողբագին,
Որք թրռին այրել ճակատն երկնքին:*

- 1) «Լճակ»
- 2) «Միրել»
- 3) «Տրտունջք»
- 4) «Իմ ցավը»

27 Ի՞նչ ճակատագիր է ունենում Նար-Գոսի «Ես և նա» պատմվածքի՝ իրավաբանություն ուսումնասիրող երիտասարդը:

- 1) Մերժված սիրո պատճառով հուսահատությունից ինքնասպան է լինում:
- 2) Կիսատ թողնելով իր ուսումնառությունը՝ վերադառնում է հայրենի քաղաք, որպեսզի վրեժ լուծի սիրած աղջկա ամուսնուց:
- 3) Հայտնի փաստաբան դառնալով՝ կարողանում է վրեժ լուծել իրեն դավաճանած աղջկանից:
- 4) Դառնում է հարբեցող և զանազան մութ գործեր պաշտպանող փաստաբան:

28 «Դանայան տակառ» արտահայտությունը Գ. Չոփրապի ո՞ր նովելում է գործածվել ու դարձել համեմատության եզր:

- 1) «Այինկա»
- 2) «Փոստա՛լ»
- 3) «Ճիտին պարտքը»
- 4) «Չարուղոն»

29 Ա. Իսահակյանի ո՞ր ստեղծագործությունն է ավարտվում հետևյալ տողով.

«Ծնվում ենք ականա, ասյրում ենք զարմացած, մեռնում ենք կարոտով...»:

- 1) «Սաադիի վերջին գարունը»
- 2) «Հավերժական սերը»
- 3) «Աբու-Լալա Մահարի»
- 4) «Ռավեննայում»

30 Ո՞րն է Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի գլխավոր նպատակադրումը:

- 1) ազգի մտավորականներին մուրացկանության համար մեղադրելը
- 2) ազգի մեծահարուստ մարդկանց բթամտությունը ցույց տալը
- 3) մտավորականների թշվառ վիճակի նկատմամբ ազգային մեծատունների անտարբերությունը ցույց տալը
- 4) գլխավոր հերոսի ամուսնության ձախողման վերաբերյալ զվարճալի պատմություն ստեղծելը

31 Բաֆֆու «Սամվել» պատմավեպի տրված հատվածում ո՞ւմ խոհերն են:

«Ե՛ս իմ ընդդիմադրության համար դատապարտվեցա և արտրվեցա... Բայց նախախնամության աջը երկար չի թողնի արքայալին ախտեղ... Երբ նա ոտք կդնե հայրենի հողի վրա, դու կկրես քո պատիժը, նենգավոր ր Բյուզանդիոն...»:

- 1) Սահակ Պարթևի
- 2) Վասակ Մամիկոնյանի
- 3) Ներսես Մեծի
- 4) Արշակ Երկրորդի

32 Ո՞ր տողերի հեղինակը Վ. Տերյանը չէ:

- 1) Իջնում է գիշերն՝ անգութ ու մթին,
Եվ այգը բացվում՝ դառն ու մահահոտ:
- 2) Որպես լեռն է մեր պայծառ տեսել հազար ձյուն,
Այնպես նոր չեն մեզ համար դավ ու դառնություն:
- 3) Ո՞վ դարձրեց-մի անկրակ իրիկնաժամ,
Ու գորշ պարան, ու երկնուղեշ փայտեր երկու:
- 4) Մա՞հն է արդյոք, թե՞ նինջը քեզ
Պատել, պայծա՞ռ Նաիրի:

33 Ո՞ր բառերում սղում կա:

1. պտղամիս, 2. եզրային, 3. կապուտաչ, 4. ծնրադիր, 5. ոսկերիզ, 6. բարենպաստ, 7. երկրաբան, 8. արադաց

34 Ո՞ր բառերում մեկից ավելի ածանց կա:

1. ուսուցիչ, 2. կանոնավոր, 3. բամբակենի, 4. անպարտելի, 5. միջնորմ, 6. վարչական, 7. գիտնական, 8. ապուշություն

35 Ո՞ր նախադասություններն են միակազմ:

1. Քայլե՛լ ու քայլե՛լ, թափառե՛լ մենակ աշխարհի փոշոտ ճանապարհներին:
2. Պտուղը ծառից են ճանաչում:
3. Կախարդվածի պես կանգնած Տնե՛ր, տնե՛ր ավերակ:
4. Ա՛խ, իմ բախտը կանչում է ինձ, Չեմ հասկանում՝ դեպի ուր:
5. Կյանքս թեթև տանուլ տված գրագ եղավ, անց կացավ:

36 **Տրվածներից որո՞նք են ածական:**

1. այսպիսի, 2. զարմացած, 3. մշտապես, 4. բաղձալի, 5. ամենևին, 6. վայելուչ, 7. մկանուտ, 8. առաջնային

37 **Ո՞ր նախադասություններում ձևի պարագա կա:**

1. Նրա նժույգը դանդաղ գնում էր դեպի ճամբար, որտեղ տեղավորված էր Հռոմի մոտակայքում գտնվող հավաքակայանը:
2. Նա ուղևորվեց այնտեղ, ուր ծածանվում էր կապույտ դրոշը. դա հեծյալների ճամբարն էր:
3. Պատերազմից հետո շատերը, մուրացիկի պես ձեռքները անցորդներին պարզած, կանգնում էին եկեղեցու դռան մոտ:
4. Մի վարձկան գարեհաց էր ուտում՝ ազահաբար կուլ տալով պատառները:
5. Բուռուրը խանդաղատանք էր ապրում այդ տեսարաններից և շնչում ռազմական ճամբարի առնական սուր հոտը:

38 **Նշել այն համարները, որոնց տեղում բութ պիտի դրվի:**

Մշուշը լեռներից կիրճն էր իջել(1) թավալգոր լցվելով ձորը: Լեռների գլխին հիմա մռայլ ամպեր էին ճոճվում իսկ արևը թաքնվելով ցրիվ ամպերի հետևում(2) ծիկրակում էր(3) հրաշք էր: Ծառի շուրջբոլորը ողողված էր արևով իսկ քիչ այն կողմ(4) ստվեր էր(5) խոնավ ու մութն առած: Լույսը ստվերն էր շեշտել ստվերը(6) լույսը և թվում էր(7) ծառի շուրջբոլորը ծիածաններ էին քանդվում ու հյուսվում: Իսկ ներքևի կածանում լույսը տարուբերվելով(8) կարծես պահմտոցի էր խաղում:

39 **Բառերից քանիստ՞ում է գաղտնավանկի *ը*-ն սխալ տեղադրված (տվյալ տեղում գաղտնավանկ *չկա*):**

կռթ(ը)նել, մկ(ը)րտել, մարմ(ը)նական, ձեռ(ը)նբաց, խ(ը)նդրանք, հագն(ը)վել, զն(ը)նել, գտ(ը)նվել

40 **Բառերից քանիսի՞ արմատներից որևէ մեկին կարող է միանալ *-ում* վերջածանցը և բառ կազմել առանց 2-րդ ածանցի:**

հրահրիչ, արյունլվա, թաղապետարան, բազկաթոռ, պարտվել, արժանահավատ

41 **Տրված բառաշարքում *ինքը* բառի քանի՞ բառաձև կա:**

իրենք, ինքնիրեն, իրենով, իր, ինքնին, իրենց, ինքնություն, իրենցով

42 **Տրվածներից քանիստ՞ում ստորադասական շաղկապով կապված երկրորդական նախադասություն կա:**

- Աշուն էր՝ տերևաթափով, արևի նվազ ջերմությամբ, դառնաշունչ քամիով, որ ծառերի ճյուղերից պոկում էր դեղնած տերևները:
- Ավին հիմա էլ ողջ է, չնայած սովորական մարմնի վրա գլխի փոխարեն մարդկային գանգ է:
- Նախքան սկեսուրի՝ եկեղեցուց գալը Սանդուխտը սկսեց արագ-արագ հավաքել փոքրիկի թափփած իրերը:
- Ինչպես սկզբից գցվել են կյանքիս հիմերը, այնպես էլ պետք է շարունակվի մինչև վերջ:

43 **Բառերից քանի՞սն են ենթարկվում *ա* հոլովման:**

վազել, ոչ ոք, ամուսին, բարդի, երեխա, հայելի, լուցկի, շանթարգել

44 **Պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված:**

բաղաձայնույթ, շրջադասություն, չափազանցություն, համեմատություն

Երբ իջնի գիշերը, ու անցած հուշերը,
Անցածի փշերը դառնորեն խոցեն,
Ո՛րք, մենակ կգաս դու և կերգես քո սերը,
Որ վերջի՞ն մեր սերն է աշխարհում գուցե:

45 **Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:**

1. Պատճառական բայերը կազմվում են միայն մեկ եղանակով՝ պատճառական ածանցներով:
2. Բոլոր ածանցավոր բայերը անցյալ կատարյալում ունենում են պարզ բայերից տարբերվող վերջավորություններ:
3. **Ա** խոնարհման բոլոր կանոնավոր պարզ բայերի եզակի հրամայականը և ըղձական ապառնի ժամանակի եզակի երրորդ դեմքը նույն վերջավորությունն ունեն:
4. **Ն, չ** սոսկածանցավոր կանոնավոր բայերի անցյալ կատարյալը, վաղակատարը, ենթակայականը և հարակատարը կազմվում են տվյալ սոսկածանցների անկումով:
5. Պատճառական ածանց ունեցող բայերի եզակի հրամայականը կազմվում է **ա**, իսկ հոգնակին՝ **եք** վերջավորությամբ:
6. Բոլոր բայերը կարող են ստանալ չ նախաձանց:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Հեռվից խաղալով ու խայ-ալով(1) վազում էր սպիտակ ձին: Քամին փ-փռացնում(2) էր բաշը, և ձին լայն կր-քով(3) ճեղքում էր լեռնային օդի այլքները: Արևը ոսկ-որել(4) էր ձիու արծաթածույլ ասպանդակները, պողպատյա պախուր-ը(5): Թվում էր՝ գո-շ(6) ամպերի պատվանդանից պոկվել է մարմարե մի հեծ-լ(7) և սրըն-աց(8) արշավում է որպես չքնաղ տեսիլք:

- 1) 2-ը, 4-և, 6-ը, 7-յա
- 2) 2-ռ, 3-ծ, 5-ձ, 7-յա
- 3) 1-տ, 3-ծ, 6-ը, 8-թ
- 4) 1-տ, 4-և, 5-ձ, 8-թ

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) քննություն, ստախոս, սիրասուն, դիպաշար
- 2) ընկանակ, ձնաբուք, տխրություն, միջանցք
- 3) դիտարկում, փութկոտ, իջնել, գրախանութ
- 4) ծանրորդ, ըղձալի, կատվառյուծ, ատենակալ

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) քրմապետ, սպառազեն, վայրկենական
- 2) ամբոց, դեռափթիթ, լցոնել
- 3) ճշտապահ, ավշանյութ, մրցանակ
- 4) օժտվածություն, նկարչական, ապաքինում

49 Ո՞ր բառն է որին հականիշ. բառերը նշող տառերի ու թվերի համապատասխանեցման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

ա. սինլոր	1. վեհերոտ
բ. հանդուզն	2. վեհանձն
գ. ճապաղ	3. սեղմ
դ. ժիր	4. հեղզ

- 1) ա-3, բ-1, գ-2, դ-4
- 2) ա-3, բ-4, գ-2, դ-1
- 3) ա-2, բ-1, գ-3, դ-4
- 4) ա-2, բ-4, գ-3, դ-1

50 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) մազը գերան դարձնել – չափազանցնել
- 2) գառան մորթի հագնել – միամիտ ձևանալ
- 3) խաղաթղթերը խառնել – ծրագրերը խափանել
- 4) քարը փեշից թափել – անհաջողությունից խուսափել

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա փակագծերում նշված ածանցը:

- 1) պարագիծ, պարբերություն, անպարփակ, բազմապարունակ (*պար(ա)- նախածանց*)
- 2) բաղդատելի, բաղակցել, բաղածայն, բաղեղապատ (*բաղ(ա)- նախածանց*)
- 3) մանրադիտակ, ցուցատախտակ, լեզվակ, աղյուսակ (*-ակ վերջածանց*)
- 4) դյուրին, աղախին, ստորին, առաջին (*-ին վերջածանց*)

52 Ո՞ր շարքի ոչ բոլոր բառերն ընդհանուր արմատ ունեն:

- 1) ուղեկալ, գործուղում, ուղեցույց, խճուղի
- 2) ծառաբուն, բնաբան, բնույթ, բնորոշ
- 3) մարդատար, տարտամ, տարուբերում, հոգատար
- 4) սնամենջ, սնապարծ, սնոտի, սնահավատ

53 Ո՞ր տարբերակում ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Հենց Ազազելյուն հեռացավ, նույն պահին կատվի աչքն ընկավ մեկին, որ, հասկանալով իր մոտալուտ վախճանը, հանկարծ իր վրայից գցեց պատմուճանը, շարտեց հատակին ու նետվեց սանդուղքն ի վար՝ շնչասպառ լինելով իրեն հետապնդողների ձայներից:

- 1) **հեռացավ** – անցյալ կատարյալ, **հատակին** – որոշյալ առում
- 2) **որ** – ստորադասական շաղկապ, **հասկանալով** – անորոշ դերբայ
- 3) **հենց** – վերաբերական, **հետապնդողների** – ենթակայական դերբայ
- 4) **վրայից** – հետադիր կապ, **մոտալուտ** – ժամանակի մակբայ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) նույնքան, սույն, փոքր-ինչ, ոմն
- 2) մի քանի, ինչ-ինչ, համայն, միմյանց
- 3) նույնիսկ, որոշ, քանիեորոր, այստեղ
- 4) ուրիշ, ոչ ոք, ամենայն, մինչև իսկ

55 Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ չկա:

- 1) Հայրենի ծփուն արտերի եզրին Կանգնած խորհում են սրտիս մեջ լռին:
- 2) Անձի աշխարհի դժկամ ու դաժան Ուղիների մեջ իմ սերը կորած էլ չորոնես:
- 3) Ցորենների արտի վրա հրաբորբոք Անցնում է մի երկնային կարմիր մորմոք:
- 4) Եվ ես արթնացա խնդության ցավից. Գիշերվա հովն էր լալիս դաշտերում:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ չկա:

- 1) Երիտասարդը վազեց դեպի կառքը և ուղղելով բաճկոնի օձիքը՝ կանգնեց ձգված:
- 2) Այդ միտքը մերթ բոցավառվում էր որպես պայծառ հույս, մերթ դառնում մարմրող տկար կայծ:
- 3) Ա՛խ, սինյո՛ր, եթե հնար լիներ, կսովորեի թավջութակ նվագել ու կմտնեի երաժշտական խումբ:
- 4) Գործ շատ կար. ծրագրեր էի վաճառում, հետնաբեմում աշխատում:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Եթե իր դարբնոցն ունենար, հաճախորդներ ինչքա՛ն կունենար:
- 2) Հետզհետե մթնում, անգունանում ու աղոտանում էին ստվերները:
- 3) Վատարանի առաջ նստած՝ երգում էր մի հին երգ:
- 4) Արագ քայլերով ինձ մոտեցավ մի ակնոցավոր մարդ:

58 Ո՞ր տարբերակում անկանոն բայ չկա:

- 1) Գիբորը ուզում էր քնե՛լ, քնե՛լ, բայց արդեն լուսացել էր, ու սարյակները ճովողում էին:
- 2) Այսօր եղի՛ր քրոջ պես՝ Անչար, մաքուր ու գթոտ. Գրկենք իրար ու նստենք, Նստենք մինչև առավոտ:
- 3) Երագ աշխարհում Ամեն բան հավետ Գալիս է, գնում Ու ցնդում անհետ:
- 4) Տա՛ր ինձ, քարավա՛ն, իժերի՛ն հանձնիր, թաղի՛ր հեզ սիրոս ավազների մեջ:

59 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը ճիշտ նշված:

- 1) Չէի հավատում, որ երբեմնի վտիտ ու փխրուն այդ աղջնակը այդքան շնորհալի մի դերասանուհի է դարձել: *(ուղիղ խնդիր)*
- 2) Առավել արդարացի կլիներ, եթե ներկայի փոքրիկ վշտերը մեղմացնեինք անցյալի քաղցր հիշողություններով: *(ենթակա)*
- 3) Հաստատվեց ծովափնյա մի փոքրիկ քաղաքում, որտեղ երիտասարդ տարիներին ուսուցչություն էր արել իր հայրը: *(տեղի պարագա)*
- 4) Նպատակս այն էր, որ այդ ուղևորության ընթացքում այցելեմ նաև օդեսացի ընկերուհուս: *(նպատակի պարագա)*

60 Ո՞ր տարբերակում է պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Թշնամուց ճշմարտություն ակնկալողը կանխավ հավատում է ստին:*
Ով թշնամուց ճշմարտություն է ակնկալում, կանխավ հավատում է ստին:
- 2) *Ես հետ էի նայում մերձավորներից բաժանվող արտրականի նման:*
Ես հետ էի նայում արտրականի նման, քանի որ բաժանվում էի մերձավորներիցս:
- 3) *Վերջացնելով իր սովորական աղոթքը՝ տատս ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:*
Երբ վերջացրեց իր սովորական աղոթքը, տատս ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:
- 4) *Նրա կարծիքով անընդհատ տեղափոխություններիս պատճառը գեղեցիկ տանտիրուհի փնտրելս էր:*
Նրա կարծիքով անընդհատ տեղափոխություններիս պատճառն այն էր, որ գեղեցիկ տանտիրուհի էի փնտրում:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ *չկա* (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նոյյան հանգրվանը Մասիսը շատ չոր է ու լերկ ոչ ծառ կգտնես նրա լանջին ոչ թուփ:
- 2) Չքնաղ է Սևանը տարվա բոլոր եղանակներին թե գարնան արևոտ օրը թե ամռան աստղազարդ գիշերին:
- 3) Ծաղիկները երկար վիճեցին և նրանք բաժանվեցին երկու խմբի մեկը վարդին էր ուզում ընտրել թագավոր մյուսը մեխակին:
- 4) Ահա հպարտորեն կանգնած է հայտնի մարզիկը Սմբատ Բագրատունին բնավ չընկճվելով ադմուկ-ադադակից:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական դարձված *չկա* (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ես հեռանում եմ հեռանում եմ ամոթահար ու փշրված սրտով:
- 2) Չորքի կոտորածը որի մասին մտածելն անգամ վիշտ էր պատճառում նրան թագավորը չէր ուզում հիշել:
- 3) Հանկարծ մի խենթ քամի բարձրացավ և վայր գցեց նրա ձեռքի գավը ազնիվ գինին հեղելով հողին:
- 4) Պանինի սարսափը հեռուներում էր տարածված և նրան տեսնելիս սարսում էին:

63 Փակագծերում տրված բառերի ո՞ր հերթականությունն է համապատասխանում նախադասության մեջ դրանց տեղադրման ճիշտ կարգին (բառերը տրված են ուղիղ ձևով):

Մարդը նրա, ու թեև առաջվա նման գուրկ էր արտահայտությունից, սակայն աչքերը նման էին վիրավոր աչքերի:

(1. հեռանալ, 2. եղնիկ, 3. դիտել, 4. դեմք)

- 1) 3, 1, 4, 2
- 2) 3, 2, 1, 4
- 3) 1, 4, 2, 3
- 4) 1, 2, 4, 3

64 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ *չկա*:

- 1) Գոյություն ունի անվիճելի մի ճշմարտություն. այս կամ այն ժողովրդի ներկան հասկանալու համար, անհրաժեշտ է իմանալ նրա վաղնջական պատմությունը:
- 2) Այդ կղզու մասին պատմությունն ինձ ծանոթ էր. Մխիթար Սեբաստացին այն ստացել է Վենետիկի հոգևոր խորհրդից և հայ կաթոլիկական միաբանություն հիմնադրել:
- 3) Լույս տեսավ Չարենցի նոր ժողովածուն՝ «Գիրք ճանապարհի» վերնագրով, նոր տազնապներ բերելով բանաստեղծի՝ տազնապներով լի առօրյային:
- 4) Եվ ահա վիմափոր տաճարի դռներից դուրս եկան սպիտակազգեստ դպիրները, նրանց հետևից՝ սարկավազները, իսկ վերջում՝ բարձրաստիճան եպիսկոպոսներն էին ու վարդապետները:

65

Ա. Բակունցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը.

«Եվ այդ հին հավատով էլ վերջանում էին Շարմաղ բիրու կրոնական գգացումները: Եկեղեցի չէր գնում. ո՛չ աղոթք գիտեր, ո՛չ ծանոթ էր եկեղեցական ծեսերի: Բայց և այնպես մի խորհրդավոր ակնածանք էր ապրում, երբ երեկոյան երգում էին զանգերը, երգում էր և հին դուռը...»:

- 1) «Խոնարհ աղջիկը»
- 2) «Սպիտակ ձին»
- 3) «Ալպիական մանուշակ»
- 4) «Միրհավ»

66

Տրվածներից ո՞րը Հ. Թումանյանի քառյակի առաջին տող չէ:

- 1) Կյանքս արի հրապարակ, ոտքի կոխան ամենքի
- 2) Իմ կնունքին երկինքը՝ ժամ, արևը՝ ջահ սրբազան
- 3) Ամեն մի սիրտ ցավով լցվեց մեր դարում
- 4) Աշխարհքում հաստատ չկա ոչ մի բան

67

Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Էյֆելյան աշտարակը կառուցվել է՝ ի պատիվ Ֆրանսիական մեծ հեղափոխության հարյուրամյակի: Աշտարակի առանձնահատկությունը միայն նրա յուրահատուկ տեսքը չէ. այն տարիների ընթացքում ունեցել է նաև մի շարք գործնական նշանակություններ: 19-րդ դարի վերջերին աշտարակը ռադիոհաղորդումների հեռարձակման փորձերի կենտրոն էր, իսկ 1922 թ. այստեղից հաղորդվեց առաջին ռադիոհամերգը: Երեք տարի անց աշտարակից կատարվեց հեռուստատեսային հաղորդման առաջին փորձը: Բացի հեռարձակումներից, աշտարակը ծառայել է նաև տարատեսակ փորձերով օդերևութաբանական շատ հարցեր ուսումնասիրելուն:

Բուն աշտարակի բարձրությունը 300 մետր է: Իհարկե, ժամանակին նման բարձրությունը ռեկորդային էր, բայց այսօր աշխարհի շատ քաղաքների՝ անհամեմատ ավելի մեծ բարձրություն ունեցող բազմաթիվ շինությունների կողքին այն այլևս չի ապշեցնում: Ներկայումս էլ Էյֆելյան աշտարակն իր ուրույն գրավչության շնորհիվ մնում է զբոսաշրջիկների նախընտրած վայրը, և տարեկան այդտեղ մի քանի միլիոն մարդ է այցելում:

Շնորհիվ 2022 թվականին աշտարակի վրա տեղադրված նոր ալեհավաքի, որը հնարավորություն է տալիս թվային ռադիոհաղորդումներ հեռարձակելու՝ նրա բարձրությունն այսօր կազմում է 330 մետր:

1. Էյֆելյան աշտարակը դեպի իրեն է գրավում միլիոնավոր զբոսաշրջիկների հատկապես իր՝ մինչև օրս չգերազանցված բարձրության շնորհիվ:
2. Էյֆելյան աշտարակից է տրվել ֆրանսիական առաջին ռադիոհաղորդումը:
3. Աշտարակը կառուցվել է օդերևութաբանական բոլոր երևույթները ուսումնասիրելու նպատակով:
4. Մկսած 20-րդ դարի 20-ական թվականներից՝ Էյֆելյան աշտարակից այլևս հեռարձակումներ չեն արվում:

68 Ո՞ր նախադասություններում ուղիղ խնդիր կա:

1. Գարնան մթնկա գիշերներին ջրի վշշոցը ահարկու սարսափ է սփռում գետափի տներում, ձորերում:
2. Մթության մեջ առկայծող աստղերը կախարդական կանթեղներ են թվում:
3. Զամին հալածում է մառախուղի թանձր քուլաները:
4. Մառախուղի փեշերից ցցվում են պղնձագույն ժայռերի հինավուրց գագաթները:
5. Զարափոր տների երդիկներից կապույտ ծուխը ձգվում է դեպի վեր և լիզում խոնավ ժայռերը:

69 Ո՞ր նախադասություններում սահմանական եղանակի բայաձև կա:

1. Կրակն այնպես թող ճարճատի, Որ ծիծաղներ ծաղկեն ծալ-ծալ Ակուններում մեր ճակատի:
2. Որքա՞ն պարզություն կա այս երգի մեջ, Որքա՞ն մանկություն և թախիծ:
3. Այսպես այդ երգը ամեն օր գալիս, Իմ բոլոր հուշերն իրար է խառնում:
4. Ես կուզենայի սովերն իմ բռնել, Պատառռտել առանց խղճահարվելու:
5. Հոգնել եմ արդեն հանդարտ հոսելուց, Իմ մտքերի հետ մթում խոսելուց:
6. Ի՞նչ թաքցնեմ, էլ բան չունեմ Ես աշխարհից թաքցնելու:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Հոլովական և խոնարհման վերջավորությունները կապակցման միջոցի դեր են կատարում:
2. *Հետ, պես, համար, նման* կապերի հետ առաջին և երկրորդ դեմքի անձնական դերանունները հանդես են գալիս ոչ թե սեռական, այլ տրական հոլովով:
3. Խնդրառությունը դրսևորվում է թե՛ համադասական, թե՛ ստորադասական կապակցություններում:
4. Մասնավորող պարագայական բացահայտիչը երբեմն համաձայնում է բացահայտյալին, երբեմն՝ ոչ:
5. Ենթական և ստորոգյալը կապակցվում են համաձայնությամբ և խնդրառությամբ:
6. Համաձայնությամբ կապվող անդամները դրվում են միևնույն դեմքով, թվով և ժամանակով: